

PREDKLADACIA SPRÁVA

Štatistický úrad Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad“) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh zákona o oficiálnej štatistike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o oficiálnej štatistike) (ďalej len „návrh zákona“) na základe úlohy č. 58 v mesiaci december Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiace jún až december 2021 schváleného uznesením vlády Slovenskej republiky č. 340 zo 16. júna 2021.

Účelom návrhu zákona je prispôsobenie právnej úpravy požiadavkám informačnej spoločnosti, vývoju európskeho štatistického systému a potrebám používateľov oficiálnej štatistiky, čo by sa malo prejavovať v prehĺbení debyrokratizácie procesov v oblasti oficiálnej štatistiky, hospodárnosti vynakladaných prostriedkov, vo viaczdrojovej tvorbe oficiálnej štatistiky s možnosťou znížiť spravodajské povinnosti a tým aj záťaž právnických osôb a fyzických osôb, väčším dôrazom na štatistické produkty, v implementácii opatrení na ochranu dôverných štatistických údajov v súčasnom kybernetickom priestore a v oblasti riadenia a koordinácie úloh oficiálnej štatistiky v jednoznačnejšom a podrobnejšom stanovení úloh národného štatistického systému a stanovením požiadaviek na ich členov. Návrh zákona reflektuje odporúčania Európskej komisie (Eurostat) z 2. a 3. kola partnerského posúdenia (Peer review), ktorému sa pravidelne v trojročnej periodicite podrobujú štatistické orgány všetkých členských štátov.

Z legislatívneho hľadiska je dôvodom predloženia návrhu zákona nevhodná systematika členenia účinného zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov prijatého ešte pred vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie a nevyváženosť právnej úpravy presahujúca možnosť novelizácie, ktoré nebolo možné odstrániť rozsiahlou novelou tohto zákona v rámci projektu Reformy zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe.

Návrh zákona v čl. I upravuje:

- v základných ustanoveniach predmet a pôsobnosť zákona, základné pojmy, princípy oficiálnej štatistiky a kritériá kvality oficiálnej štatistiky (prvá časť),
- národný štatistický systém: postavenie a úlohy úradu, úpravu funkcií predsedu a podpredsedu štatistického úradu, postavenie a úlohy hlavného štatistika, pôsobnosť poradných orgánov, postavenie a úlohy iného člena národného štatistického systému a štatistický pracovný program (druhá časť),
- zdroje údajov: podrobná úprava jednotlivých zdrojov údajov na tvorbu oficiálnej štatistiky, obsah spravodajskej povinnosti, jej plnenie počas mimoriadnej situácie a rámcová úprava sčítania obyvateľov, domov a bytov v Slovenskej republike (tretia časť),
- štatistickú infraštruktúru: štatistické registre, štatistické klasifikácie a štatistické číselníky (štvrtá časť),

- šírenie štatistických informácií: zverejňovanie štatistických produktov a štatistických informácií a iné spôsoby ich poskytovania, osobitné opatrenia na zabezpečenie dôvery verejnosti v oficiálnu štatistiku (piata časť),
- ochranu štatistickej dôverylosti: poskytovanie dôverných štatistických údajov na štatistické účely, poskytovanie dôverných štatistických údajov na iné ako štatistické účely (najmä na vedecký účel), opatrenia na ochranu štatistickej dôverylosti, ochrana osobných údajov (šiesta časť),
- rozvoj oficiálnej štatistiky: pravidlá a úlohy členov národného štatistického systému v tejto oblasti, štatistika v procese rozvoja (siedma časť),
- správne delikty: skutkové podstaty a správne konanie (ôsma časť),
- spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia: vzťah k iným zákonom, dočasný režim týkajúci sa najmä súčasných zmlúv uzavretých podľa zákona o štátnej štatistike, prebiehajúcich štatistických zisťovaní a pod., zrušovacie ustanovenia (deviata časť).

V čl. II až VIII upravuje súvisiace zákony, ktorých ustanovenia je potrebné v dôsledku novej právnej úpravy zmeniť, pretože by boli s návrhom zákona v rozpore.

V čl. IX je upravená účinnosť návrhu zákona.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou územnej samosprávy.

Návrh zákona bol predmetom riadneho pripomienkového konania, ktoré prebiehalo v čase od 1. júna 2026 do 19. júna 2026.

Rozpory s Asociáciou priemyselných zväzov a dopravy a Republikovou úniou zamestnávateľov, ktoré sa vecne sa týkali poskytovania finančnej náhrady za osobitnú službu spracovania údajov sprístupnených držiteľom súkromných údajov podľa čl. I § 27 a 28 návrhu zákona, bol odstránený až na spoločnom rokovaní 20. augusta 2026 prijatím úpravy citovaných ustanovení návrhu zákona. Pretrvávajúci rozpor s Úradom geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky je predmetom sprievodného vyhlásenia o rozporoch.

Návrh zákona prerokovala Stála pracovná komisia Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky, ktorá k nemu vydala nesúhlasné stanovisko.

Návrh zákona prerokovala Hospodárska a sociálna rada vlády Slovenskej republiky 24. augusta 2026.

Návrh zákona prerokovala Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky 25. augusta 2026.